

er således et sidestykke til den tidligere nævnte „Ship American“-kampagne på skibsfartsområdet.

*USAs toldpolitiske foranstaltninger set i forhold til dansk eksport.*

Ifølge den amerikanske Trade Agreements Extension Act af 1951 har præsidenten beføjelse til at suspendere eller modificere toldkoncessioner efter indstilling fra den amerikanske toldkommission. Kommissionen afgiver indstilling herom efter foretagelse af de såkaldte „escape clause“ undersøgelser, d. v. s. undersøgelser, der tager sigte på at klarlægge, hvorvidt importen af en vare som følge af en uforudset udvikling og virkningen af GATT-forpligtelser, herunder ydede toldindrømmelser, medfører eller truer med at medføre alvorlig skade for landets egen produktion af samme eller direkte konkurrerende varer. I sjældnere tilfælde kan der blive tale om i stedet for toldforhøjelser at indføre kvantitative restriktioner for den pågældende vare.

Gennem de senere år har der været foretaget sådanne undersøgelser for en lang række varer, men kun i et begrænset antal tilfælde har toldkommissionen indstillet til præsidenten at forhøje toldsatsene, og præsidenten har kun i enkelte af disse sager efterkommet kommissionens indstilling.

For så vidt angår varer, der har dansk eksportinteresse i USA, er der i de senere år blevet gennemført sådanne undersøgelser for en række varer, således for fiskefileter, bly og zink, minkskind, glas, rustfrit stål, bestik, tøjklammer, tekstilvarer af bomuld samt reb og garn, herunder høstbindegarn. For tøjklammers vedkommende har præsidenten gennemført en toldforhøjelse fra 10 til 20 cent pr. gros; den danske eksport af tøjklammer, der i årene 1958 og 1959 androg ca. 1,5 mill. kr., er blevet halveret i 1960.

I sagen vedrørende reb og garn, herunder høstbindegarn, besluttede præsident Kennedy for nogen tid siden at opretholde toldfriheden for høstbindegarn og at undlade at indføre toldforhøjelse for andet garn.

I 1958 indførtes efter indstilling fra toldkommissionen en kvantitativ importregulering for bly og zink, som i realiteten medførte en standsning af den danske eksport

af bly til USA, der i 1956 og 1957 beløb sig til ca. 14 mill. kr. årligt. Fra dansk side har man gentagne gange henstillet til de amerikanske myndigheder at ændre dette forhold, men uden positivt resultat.

Den væsentligste hindring for Danmarks eksport i forbindelse med USAs toldpolitik har ikke først og fremmest været konkrete toldforhøjelser. Den afgørende vanskelighed er den usikkerhed, som følger af muligheden for administrativ indgriben på toldområdet. Denne usikkerhed kan således medføre, at danske producenter er betænkelige ved at foretage eksportfremstød på det amerikanske marked, fordi der består en risiko for, at de amerikanske myndigheder griber ind, når der som følge af eksportfremstødet er kommet salg i gang.

*USAs importpolitik med hensyn til landbrugs- og fiskeriprodukter.*

Ifølge den amerikanske landbrugslovgivning har præsidenten bemyndigelse til at underkaste indførslen af landbrugsvarer og produkter heraf kvantitativ regulering. Denne bemyndigelse er et led i det amerikanske landbrugsstøttesystem, der bygger på opretholdelse af et højere prisniveau for landbrugsprodukter end verdensmarkedets. Bemyndigelsen er godkendt i GATT, der i 1955 gav USA en undtagelsesstilling på landbrugsområdet.

For tiden anvender USA importrestriktioner for følgende landbrugsvarer: hvede og hvedeprodukter, bomuld og bomuldsaffald, hørfrø og hørfrøolie, jordnødder og jordnøddolie, tungnødder og tungnøddolie samt smør, ost og visse arter af mælkekonserves.

For disse varer fastsættes årlige importkvoter. De varer, som har størst dansk interesse, er smør og ost. For smør er kvoten så lille, at den må betegnes som rent symbolsk. Den udgør således kun 321 t, hvilket er 0,5 ‰ af den samlede amerikanske årsproduktion, som andrager ca. 700 000 t. Ostekvoter fastsættes individuelt for de enkelte ostetyper. Også disse kvoter er meget små. De samlede kvoter overstiger ikke 12 000-13 000 t årligt, hvilket er ca. 1,5 pct. af den samlede amerikanske årsproduktion af ost, som udgør ca. 800 000-900 000 t.

Kvoterne fastsættes principielt globalt. I